ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН БАЯНДАЛАЙ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН 2024 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: ӨМА-2025/008/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Даланзадгад хот 2025 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр Утас: 70533539 Цахим хаяг: Usukhbayarts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Т.Хонгорзул Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Одончимэг Утас: 70533552 Цахим хаяг: Odonchimegs@audit.gov.mn Аудитор: Т.Будсүрэн Утас: 70533552 Цахим хаяг: Budsurent@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 2-3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 4-13
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 14-17
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв ....
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт 17
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл 18
3.5.3 Нэмэлт төсөв 18
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН
4.1 Ерөнхий зүйл 18
4.2 Материаллаг байдал 19
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 19
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар 19-20
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 20
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ
5.1 Төлбөрийн акт 20-22
5.2 Албан шаардлага 22
5.3 Зөвлөмж 23
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 24-26

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2025.03.25 № 311

танай ______________-ны №______________-т

БАЯНДАЛАЙ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
У.БУЯН-ӨЛЗИЙ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Өмнөговь аймгийн Баяндалай сумын Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд багтдаг "Нийтлэг үйлчилгээ үйлдвэрийн газар, "Өсөхдалай" ОНӨААТҮГ хуулийн хугацаанд аудит хийлгээгүй, нөөц сангийн хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулсан зэрэг зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.4, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь заалт, Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар баталсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-тай тус тус нийцээгүй бөгөөд санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Аймгийн орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2,799,768.1 мянган төгрөгийн төсөвт өртөгтэй эрүүл мэндийн төвийн барилга шинээр ашиглалтад орсон.

4625021639

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Орон нутгийн төсвийн орлогыг 493,200.0 мянган төгрөг байхаар төлөвлөснөөс гүйцэтгэлээр 462,694.3 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Сумын 2024 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусгасан 106 арга хэмжээг хэрэгжүүлэн 87.9 хувийн гүйцэтгэлтэй дүгнүүлсэн байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ӨСӨХБАЯР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,701,263.43**	**2,604,643.42**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**751,625.10**	**1,723,050.87**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**751,625.10**	**1,723,050.87**
31210	**Төгрөг**	**751,625.10**	**1,723,050.87**
31211	Төрийн сангийн харилцах	624,644.06	1,543,821.24
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	126,981.05	179,229.62
33	**АВЛАГА**	**227,706.46**	**249,892.32**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	401.41	401.41
33402	Татвар, НДШ-ын авлага /ТӨҮГ/	6,039.52	-
33500	**Бусад авлага**	**221,265.53**	**249,490.91**
33510	Байгууллагаас авах авлага	143,542.08	169,415.34
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	77,723.45	80,075.57
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**1,352.54**	**8,227.84**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	1,352.54	8,227.84
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**720,579.33**	**623,472.40**
35100	**Түүхий эд материал**	**34,344.38**	**62,426.10**
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,500.00	44,780.00
35130	Эм боох материал	30,844.38	17,646.10
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	0.00	0.00
35400	**Хангамжийн материал**	**639,814.95**	**514,626.30**
35410	Бичиг хэргийн материал	8,801.82	7,819.92
35420	Аж ахуйн материал	101,541.79	85,244.27
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	23,487.43	49.50
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	1,234.54
35470	Бусад хангамжийн материал	505,983.91	420,278.07
35600	Мал амьтад	46,420.00	46,420.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**80,196,572.64**	**77,399,677.44**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**80,196,572.64**	**77,399,677.44**
39200	**Биет хөрөнгө**	**80,099,362.47**	**77,303,164.78**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	12,927,442.40	14,742,479.98
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,180,143.97)	(1,881,510.38)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	625,679.64	914,409.65
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(251,119.83)	(333,364.38)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,312,418.62	2,286,321.79
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(575,204.88)	(827,730.51)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	601,077.01	637,037.01
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(279,226.77)	(335,536.02)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	70,505,661.98	70,786,658.40
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,766,433.75)	(8,826,433.33)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	195,397.20	195,397.20
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,185.20)	(54,564.64)
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**97,210.17**	**96,512.67**
39301	Програм хангамж	9,679.50	9,679.50
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,515.33)	(9,212.83)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	96,046.00	96,046.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**81,897,836.07**	**80,004,320.87**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**7,684,399.65**	**7,257,388.92**

41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**214,283.07**	**209,707.32**
41300	**Өглөг**	**214,283.07**	**209,707.32**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	4,549.84	632.26
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	590.57
41360	**Бусад өглөг**	**209,733.24**	**208,484.49**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	177,839.01	169,487.94
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	3,153.11	5,743.85
41364	НДШ-ийн өглөг /ТӨҮГ/	745.14	-
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	27,995.98	33,252.71
42	**УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**7,470,116.57**	**7,047,681.60**
42200	**Урт хугацаат зээл**	**7,470,116.57**	**7,047,681.60**
42210	**Төгрөг**	**7,470,116.57**	**7,047,681.60**
42241	Хойшлогдсон өр төлбөр /ТӨҮГ/	7,470,116.57	7,047,681.60
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**74,213,436.42**	**72,746,931.95**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**74,213,436.42**	**72,746,931.95**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	910,556.09	910,556.09
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	910,556.09	910,556.09
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/	525,930.50	525,930.50
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**72,443,815.23**	**70,977,310.75**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	71,127,655.67	72,245,255.52
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,316,159.55	(1,267,944.77)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	333,134.61	333,134.61
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**81,897,836.07**	**80,004,320.87**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**7,439,562.63**	**6,728,862.93**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**335,944.72**	**455,744.33**
110	**Орлогын албан татвар**	**208,565.41**	**388,678.36**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**233,565.12**	**418,678.36**
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	167,092.31	286,802.87
110002	Үйл ажиллагааны орлого	24,697.03	40,699.94
110003	Хөрөнгийн орлого	20,122.58	22,626.43
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	2,010.00	-
110008	Шууд бус орлого	19,643.20	68,549.12
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт**	**(24,999.71)**	**(30,000.00)**
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(24,999.71)	(30,000.00)
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**62,090.16**	**30,791.08**
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	4,730.02	11,503.43
113002	Бууны албан татвар	4,874.00	2,850.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	52,486.15	16,437.65
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**65,289.14**	**36,274.89**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**14,092.13**	**24,466.92**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	11,837.33	2,255.80
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1.00	21,040.62
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	2,253.80	1,170.50
1181	**Газрын төлбөр**	**12,413.54**	**11,807.97**

118101	Газрын төлбөр	12,413.54	11,807.97
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**38,783.47**	**-**
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	38,783.47	-
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,694,203.20**	**3,503,966.82**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**3,694,203.20**	**3,503,966.82**
120002	Хүүгийн орлого	-	4,092.98
120003	Торгуулийн орлого	8,461.75	6,950.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**90,134.86**	**107,328.14**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	90,134.86	107,328.14
120009	Бусад орлого	105.56	605,529.84
120010	Борлуулалтын орлого (Цэвэр) /ТӨҮГ/	498,620.14	639,112.64
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	517,553.82	500,191.29
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	3,322,756.75	2,365,703.60
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	291,677.97	275,440.91
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,409,414.70**	**2,769,151.78**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**580,380.60**	**862,550.58**
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	580,380.60	862,550.58
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**355,573.76**	**195,593.30**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	351,698.30	179,506.26
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,385.47	15,552.94
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	490.00	534.10
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**2,473,460.34**	**1,711,007.90**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,470,714.41	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	210,262.23	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	792,483.70	1,711,007.90
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**6,123,403.07**	**7,911,615.59**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**6,123,403.07**	**7,911,615.59**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,861,018.34**	**7,569,733.87**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**382,355.17**	**713,488.91**
210101	Үндсэн цалин	274,947.47	262,647.39
210102	Нэмэгдэл	98,554.27	314,093.81
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	25,369.10
210104	Урамшуулал	8,853.43	101,805.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	9,573.62
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**47,397.75**	**85,465.56**
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,207.22	62,756.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,733.47	5,864.12
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,101.19	3,094.14
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	654.07	3,298.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,701.80	10,452.61
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**74,447.77**	**645,285.52**
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,942.35	27,285.43
210302	Түлш, халаалт	62,133.01	582,654.54
210303	Цэвэр, бохир ус	5,372.40	35,345.55

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**64,127.66**	**82,927.56**
210401	Бичиг хэрэг	1,887.89	7,430.40
210402	Тээвэр, шатахуун	50,150.27	63,957.36
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,672.00	5,667.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,600.00	3,788.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,817.50	2,084.20
2105	**Нормативт зардал**	**603.00**	**91.00**
210502	Хоол, хүнс	513.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	90.00	91.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,023.35**	**90,636.63**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	26,144.53
210604	Урсгал засвар	1,023.35	64,492.10
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**14,252.00**	**20,338.00**
210702	Дотоод албан томилолт	14,252.00	20,338.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**251,601.91**	**686,752.49**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	152,075.69	523,270.28
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	24.10	14.45
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	99,502.11	159,493.08
210814	Орлогын татварын зардал /ТӨҮГ/	-	3,974.68
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**3,025,209.73**	**5,244,748.19**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	596,192.86	107,238.74
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,499.50	11,843.90
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,426,517.37	5,125,665.54
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,262,384.73**	**341,881.72**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**416,026.85**	**277,764.86**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	416,026.85	277,764.86
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**116,709.54**	**63,592.48**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	7,180.75
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	34,585.20	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	7,146.69
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	82,124.34	49,265.05
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,729,648.34**	**524.38**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,470,714.41	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	210,262.23	-
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	48,671.70	524.38
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**1,316,159.55**	**(1,182,752.67)**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**-**	**85,192.10**
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зардал	-	85,192.10
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**1,316,159.55**	**(1,267,944.77)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,425,658.24**	**4,084,969.59**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**335,944.72**	**455,744.33**
110	**Орлогын албан татвар**	**208,565.41**	**388,678.36**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**233,565.12**	**418,678.36**
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	167,092.31	286,802.87
110002	Үйл ажиллагааны орлого	24,697.03	40,699.94
110003	Хөрөнгийн орлого	20,122.58	22,626.43
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	2,010.00	-
110008	Шууд бус орлого	19,643.20	68,549.12
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт**	**(24,999.71)**	**(30,000.00)**
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(24,999.71)	(30,000.00)
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**62,090.16**	**30,791.08**
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	4,730.02	11,503.43
113002	Бууны албан татвар	4,874.00	2,850.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	52,486.15	16,437.65
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**65,289.14**	**36,274.89**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**14,092.13**	**24,466.92**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	11,837.33	2,255.80
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1.00	21,040.62
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	2,253.80	1,170.50
1181	**Газрын төлбөр**	**12,413.54**	**11,807.97**
118101	Газрын төлбөр	12,413.54	11,807.97
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**38,783.47**	**-**
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	38,783.47	-
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**680,298.82**	**859,773.48**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**680,298.82**	**859,773.48**
120003	Торгуулийн орлого	8,461.75	6,950.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**117,323.94**	**83,203.87**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	117,323.94	83,203.87
120009	Бусад орлого	105.56	-
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	554,407.57	769,619.61
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,409,414.70**	**2,769,451.78**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**580,380.60**	**862,550.58**
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	580,380.60	862,550.58
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**355,573.76**	**195,893.30**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	351,698.30	179,506.26
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,385.47	15,552.94
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	490.00	834.10
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**2,473,460.34**	**1,711,007.90**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,470,714.41	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	210,262.23	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	792,483.70	1,711,007.90
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**4,194,501.06**	**2,947,682.52**

21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,194,501.06**	**2,947,682.52**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,931,816.34**	**2,605,800.79**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**506,469.80**	**914,117.65**
210101	Үндсэн цалин	269,876.29	267,169.22
210102	Нэмэгдэл	98,554.27	314,093.81
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	25,369.10
210104	Урамшуулал	8,853.43	101,805.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	9,573.62
210106	Ажилагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	129,185.80	196,106.90
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**90,012.16**	**149,998.59**
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,207.22	62,756.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,733.47	5,864.12
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,101.19	3,083.26
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	654.07	2,705.27
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,701.80	10,452.61
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	42,614.41	65,137.20
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**74,681.30**	**651,901.40**
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,942.35	27,285.43
210302	Түлш, халаалт	62,133.01	582,654.54
210303	Цэвэр, бохир ус	5,372.40	34,754.98
210304	Байрны түрээс	-	-
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	233.53	7,206.45
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**331,533.54**	**448,679.29**
210401	Бичиг хэрэг	8,356.09	5,951.20
210402	Тээвэр, шатахуун	50,150.27	63,167.36
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,672.00	5,667.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,600.00	3,788.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,505.62	58,208.72
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө /ТӨҮГ/	129,821.18	195,106.50
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	127,428.38	116,789.90
2105	**Нормативт зардал**	**868.80**	**91.00**
210502	Хоол, хүнс	778.80	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	90.00	91.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**26,364.98**	**70,980.65**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	3,183.55
210604	Урсгал засвар	26,364.98	67,797.10
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**14,252.00**	**20,338.00**
210702	Дотоод албан томилолт	14,252.00	20,338.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**223,691.62**	**203,922.46**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	163,801.54	125,896.44
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	24.10	-
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	55,153.42	75,168.17
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	4,712.56	2,857.84
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**663,942.13**	**145,771.77**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	661,027.13	133,868.02
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,915.00	11,903.75
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,262,684.73**	**341,881.72**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**416,026.85**	**277,764.86**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	416,026.85	277,764.86
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**116,709.54**	**63,592.48**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	7,180.75

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	34,585.20	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	7,146.69
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	82,124.34	49,265.05
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,729,948.34**	**524.38**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,470,714.41	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	210,262.23	-
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	48,971.70	524.38
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**231,157.18**	**1,137,287.07**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**100,185.77**	**165,861.31**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**100,185.77**	**165,861.31**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**100,185.77**	**165,861.31**
221001	Их засвар	34,500.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	45,685.77	165,861.31
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	20,000.00	-
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**(100,185.77)**	**(165,861.31)**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**130,971.41**	**971,425.76**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	620,653.69	751,625.10
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	751,625.10	1,723,050.87

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,436,486.58**	**333,134.61**	**71,102,292.53**	**72,871,913.73**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**	**-**	**-**	**25,363.14**	**25,363.14**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,436,486.58**	**333,134.61**	**71,127,655.67**	**72,897,276.87**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**-**	**-**	**1,316,159.55**	**1,316,159.55**
10	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,436,486.58**	**333,134.61**	**72,443,815.23**	**74,213,436.42**
11	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,436,486.58**	**333,134.61**	**72,443,815.23**	**74,213,436.42**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(198,559.71)	(198,559.71)
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,436,486.58**	**333,134.61**	**72,245,255.52**	**74,014,876.72**
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(1,267,944.77)	(1,267,944.77)
20	**2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**1,436,486.58**	**333,134.61**	**70,977,310.75**	**72,746,931.95**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,882,702.70**	**2,198,501.97**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,667,702.70**	**2,077,640.66**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,225,555.30**	**1,765,197.11**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**779,556.70**	**660,568.09**
210101	Үндсэн цалин	326,197.40	264,160.22
210102	Нэмэгдэл	369,226.70	314,093.81
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	32,548.90	25,369.10
210104	Урамшуулал	34,116.50	47,371.34
210105	Гэрээт ажлын хөлс	17,467.20	9,573.62
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**97,444.40**	**78,423.35**
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,262.30	58,431.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,468.50	5,333.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,561.30	2,764.70
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,561.20	2,302.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,591.10	9,590.79
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**695,918.90**	**644,694.95**
210301	Гэрэл, цахилгаан	47,055.60	27,285.43
210302	Түлш, халаалт	601,827.50	582,654.54
210303	Цэвэр, бохир ус	47,035.80	34,754.98
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**88,288.10**	**77,382.42**
210401	Бичиг хэрэг	8,480.40	5,951.20
210402	Тээвэр, шатахуун	59,915.90	59,891.42
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,430.10	5,667.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,900.00	3,788.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,561.70	2,084.20
2105	**Нормативт зардал**	**1,321.40**	**91.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,321.40	91.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**65,495.60**	**47,157.10**
210604	Урсгал засвар	65,495.60	47,157.10
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**22,614.10**	**19,828.00**
210702	Дотоод албан томилолт	22,614.10	19,828.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**160,099.40**	**125,896.44**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	160,099.40	125,896.44
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**314,816.70**	**111,155.75**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	302,709.10	99,252.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,107.60	11,903.75
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,442,147.40**	**312,443.55**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**1,395,475.20**	**277,764.86**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	1,395,475.20	277,764.86
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**46,672.20**	**34,678.69**
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,146.70	7,146.69
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	39,525.50	27,532.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**215,000.00**	**120,861.31**
223001	Бусад хөрөнгө	215,000.00	120,861.31

III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**3,882,702.70**	**2,792,668.26**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**901,589.40**	**862,550.58**
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	901,589.40	862,550.58
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**2,240,018.40**	**1,859,740.26**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	2,240,018.40	1,859,740.26
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**741,094.90**	**70,377.42**
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	220,000.00	70,377.42
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	521,094.90	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	521,094.93
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	1,115,261.22

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**195,893.30**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**150,893.30**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**121,455.12**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**57,442.66**
210101	Үндсэн цалин	3,009.00
210104	Урамшуулал	54,433.66
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6,438.03**
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,324.23
210202	Тэтгэмжийн даатгал	530.67
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	318.55
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	402.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	861.82
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**3,275.94**
210402	Тээвэр, шатахуун	3,275.94
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**20,640.00**
210604	Урсгал засвар	20,640.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**510.00**
210702	Дотоод албан томилолт	510.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**33,148.50**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,148.50
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**29,438.18**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**28,913.80**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,180.75
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,733.05
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**524.38**
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	524.38
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**45,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**45,000.00**
223001	Бусад хөрөнгө	45,000.00
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**195,893.30**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**195,893.30**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	179,506.26
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,552.94

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	834.10
III	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	**0.00**
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

ТТЗ-ийн харьяа 11 байгууллага санхүүгийн нэгтгэл тайланд хамрагдсан байна. 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитад дараах байдлаар хамрагдсан байна.

Хүснэгт 9. Санхүүгийн тайлангийн аудитад хамрагдсан байдал

№	Байгууллага нэгжийн нэр	Аудитын код	Дүгнэлт		
			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Түүвэрт
1	Баяндалай сумын ИТХ	ӨМА-2025/072/НА-СТА-ТШЗ			1
2	Баяндалай сумын ЗДТГ	ӨМА-2025/071/НА-СТА-ТШЗ		1	
3	Баяндалай сумын ЭМТ	ӨМА-2025/136/НА-СТА-ТШЗ	1		
4	Баяндалай сумын ОНХС	ӨМА-2025/032/НА-СТА-ОНТС			1
5	Баяндалай сумын ХХС бусад сан	ӨМА-2025/031/НА-СТА-ОНТС			1
6	Баяндалай сумын ЕБС	ӨМА-2025/003/НА-СТА-ТШЗ	1		
7	Гурван мөнх ОНӨААТҮГ	ӨМА-2025/050/НА-СТА-ОНӨҮ	1		
8	Баяндалай сумын 13-р цэцэрлэг	ӨМА-2025/138/НА-СТА-ТШЗ			1
9	Баяндалай сумын НҮГ ОНӨААТҮГ	ӨМА-2025/046/НА-СТА-ОНӨҮ			1
10	Баяндалай сумын Соёлын төв	ӨМА-2025/023/НА-СТА-ТШЗ	1		
11	Баяндалай сумын Өсөхдалай ОНӨААТҮГ	ӨМА-2025/035/НА-СТА-ОНӨҮГ			1
Дүн			**4**	**1**	**6**

Эх сурвалж: Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газар

МУЕА-ын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитын хэлбэр батлах тухай тушаалаар Манлай сумын Засаг даргын харьяаны 6 байгууллагыг үе шатны хяналтаар түүвэрт хамруулж, 5 байгууллагад дүгнэлт гаргаж ажилласан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар 7 байгууллагад нийт 2,624.5 сая төгрөгийн 25 алдаа илрүүлж аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулж ажилласан байна.

Хүснэгт 10. Санхүүгийн тайланд хийсэн залруулга

/сая төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэрс	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс Залруулсан	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Баяндалай сумын ИТХ	3	31.8			3	31.8	3	31.8
2	Баяндалай сумын ЗДТГ	5	1,873.7			5	1,873.7	5	1,873.7
3	Баяндалай сумын ЭМТ	2	13.3			2	13.3	2	13.3
4	Баяндалай сумын ОНХС	1	616.3			1	616.3	1	616.3
5	Баяндалай сумын ХХС бусад сан	1	1.4			1	1.4	1	1.4
6	Баяндалай сумын ЕБС								

7	Гурван мөнх ОНӨААТҮГ								
8	Баяндалай сумын 13-р цэцэрлэг	4	14.4			4	14.4	4	14.4
9	Баяндалай сумын НҮГ ОНӨААТҮГ								
10	Баяндалай сумын Соёлын төв	9	73.6			9	73.6	9	73.6
11	Баяндалай сумын Өсөхдалай ОНӨААТҮГ								
Залруулгын дүн		**25**	**2,624.5**			**25**	**2,624.5**	**25**	**2,624.5**

Эх сурвалж: Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газар

ТТЗ-ийн хамрах хүрээний байгууллагуудаас нийт 669.8 сая төгрөгийн 33 зөрчил илэрч, 3.8 сая төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт, 285 сая төгрөгийн зөрчилд 13 албан шаардлага, 381 сая төгрөгийн зөрчилд 17 зөвлөмж өгч ажиллалаа.

Хүснэгт 11. Санхүүгийн аудитаар илэрсэн зөрчил

/сая төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэрс	Нийт зөрчил		Үүнээс					
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Баяндалай сумын ИТХ	6	20.3			3	16.9	3	3.7
2	Баяндалай сумын ЗДТГ	9	281.4	1	2.3	6	251.2	2	27.9
3	Баяндалай сумын ЭМТ	4	4.4	1	1.4			3	3.0
4	Баяндалай сумын ОНХС	1	0.00					1	0.00
5	Баяндалай сумын ХХС бусад сан	1	15.3					1	15.3
6	Баяндалай сумын ЕБС	4	319.5					4	319.5
7	Гурван мөнх ОНӨААТҮГ	1	2.1					1	2.1
8	Баяндалай сумын 13-р цэцэрлэг	2	1.4	1	0.2			1	1.2
9	Баяндалай сумын НҮГ ОНӨААТҮГ	1	0.00			1	0.00		
10	Баяндалай сумын Соёлын төв	3	25.4			2	17.1	1	8.3
11	Баяндалай сумын Өсөхдалай ОНӨААТҮГ	1	0.00			1	0.00		
Зөрчлийн дүн		**33**	**669.8**	**3**	**3.8**	**13**	**285.0**	**17**	**381.0**

Эх сурвалж: Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газар

ТТЗ-ийн аудитаар нийт 1,055.9 сая төгрөгийн алдаа[4] илэрснээс аудитын явцад 1,055.9 сая төгрөгийн алдааг залруулж ажиллалаа. Үүнд:

- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг, Үндсэн хөрөнгийн тайлангийн хуримтлагдсан элэгдлийн зардалтай тулган баталгаажуулахад 504,541,777.38 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.
- Үндсэн хөрөнгийн тайлангийн тусламж хандиваар авсан дүнг, Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгийн орлогын дүнтэй тулган баталгаажуулахад 360,266,294.91 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материалын орлогын дүнг, Бараа материалын тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан дүнтэй тулган баталгаажуулахад 42,381,906.65 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.
- Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн орон нутгийн төсвөөс санхүүжих орлогын дүнг, Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн орон нутгийн төсвөөс санхүүжих дүнтэй тулган баталгаажуулахад 148,732,364.51 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.

ТТЗ-ийн аудитаар нийт 37.8 сая төгрөгийн зөрчил[5] илэрснээс, 29,2 сая төгрөгийн зөрчилд 3 албан шаардлага хүргүүлж, 8.5 сая төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 ТӨЛБӨРИЙН АКТ:

Төлбөрийн акт тогтоогдоогүй байна.

5.2 АЛБАН ШААРДЛАГА:

Илрүүлэлт 1: Засаг даргын А/24 дугаар захирамжийн дагуу Олон улсын эмэгтэйчүүдийн баярын өдрийг тохиолдуулан эмэгтэйчүүдийн зөвлөлөөс ирсэн хүсэлтийн дагуу 1,000,000 төгрөгөөр 4 мөнгөн аяга, А/152 дугаар захирамжаар "Сарлагийн баярын үйл ажиллагаа"-нд 221,000 төгрөгөөр бэлэг дурсгал, 160,000 төгрөгөөр жаазтай зураг тус тус худалдан авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.7-д *"Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.2-т заасан нийтээр тэмдэглэх тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөгт зориулж зарцуулахыг хориглоно",* Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5-д "*төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах"* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Илрүүлэлт 2: Засаг даргын 2024 оны А/44 дугаар захирамжаар Улсын бүртгэлийн хэлтсийн хүсэлтийн дагуу Бүгд найрамдах Солонгос улсад болох "Хүртээмжтэй манлайлал" сургалтад 3,000,000 төгрөгийн дэмжлэгийг Тогтвортой хөгжлийн хөтөч ТББ-руу шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "*төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*",16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах"*-д заасантай нийцэхгүй байна.

Илрүүлэлт 3: Засаг даргын А/37, А/67 дугаар захирамжаар "Хөх тэнгэрийн эсгий туургатан" ХХК-тай 5,000,000 төгрөг, Засаг даргын А/54 дугаар захирамжаар "Говийн долгион мэдээллийн төв" ТББ-тай 19,900,000 төгрөгийн гэрээгээр хийсэн ажил нь баримтаар нотлогдохгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "*Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно",* Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-ын 2.1.4-*д "байгууллага, иргэдээс тавьсан хүсэлтийг шийдвэрлэх" 6.1-д "Нөөц хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээг хариуцан гүйцэтгэж байгаа байгууллага, ажилтан хөрөнгийн зарцуулалтын тайланг уг арга хэмжээг хэрэгжүүлж дууссанаас хойш ажлын 15 хоногийн дотор гаргаж, тухайн шатны Засаг даргын Тамгын газарт ирүүлнэ"* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

5.3 ЗӨВЛӨМЖ: Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Илрүүлэлт 1: Засаг даргын А/22 дугаар захирамжаар "Тэмээний үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх, тэмээний соёлыг сурталчлах арга хэмжээнд 3,780,000 төгрөг, А/45 дугаар захирамжаар "Хонгор овоо хайрхны тахилгын арга хэмжээнд 2,860,000 төгрөг, А/59 дугаар захирамжаар "Хүүхдээ сонсох өдөр" арга хэмжээнд 1,879,350 төгрөгийн нэхэмжлэхийг бөөн дүнгээр үүсгэсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-д "*Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно",* Татварын ерөнхий хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.1-д "*Анхан шатны баримт бүрдүүлэх, нягтлан бодох бүртгэлийг тогтоосон журам, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын дагуу төлбөрийн баримтад үндэслэн хөтөлж, татварын тайланг санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагааны тайлан тэнцэлд үндэслэн үйлдэх"* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

***Өгсөн зөвлөмж*:** Анхан шатны баримтын иж бүрдлийг хангаж ажиллах зөвлөмж хүргүүлэх.

Илрүүлэлт 2: Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татварыг 373,572.98 төгрөг, Галт зэвсгийн албан татварыг 1,150,000 төгрөг, Малын тоо толгойн татварыг 29,562,348 төгрөг, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 23,959,375.20 төгрөг, Хог хаягдлын хураамж 3,429,500 төгрөг, Газрын төлбөрийг 68,192,034 төгрөгийн орлогын төлөвлөгөөг дутуу биелүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1-д "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх, төлөвлөлтийг бодитой тооцож ажиллах зөвлөмж хүргүүлэх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6.АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үгнээс: Залруулсан		Үгнээс: Залруулаагүй		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг, Үндсэн хөрөнгийн тайлангийн хуримтлагдсан элэгдлийн зардалтай тулган баталгаажуулахад 504,541,777.38 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.	1	504.5			1	504.5	1	504.5				
Үндсэн хөрөнгийн тайлангийн тусламж хандиваар авсан дүнг, Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгийн орлогын дүнтэй тулган баталгаажуулахад 360,266,294.91 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.	1	360.2			1	360.2	1	360.2				
Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материалын орлогын дүнг, Бараа материалын тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан дүнтэй тулган баталгаажуулахад 42,381,906.65 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.	1	42.3			1	42.3	1	42.3				
Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн орон нутгийн төсвөөс санхүүжих орлогын дүнг, Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн орон нутгийн төсвөөс санхүүжих дүнтэй тулган баталгаажуулахад 148,732,364.51 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна	1	148.7			1	148.7	1	148.7				
Нийт Дүн	**4**	**1,055.9**			**4**	**1,055.9**	**4**	**1,055.9**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	А/Т-ны тоо	Тоо	Дүн
Засаг даргын А/22 дугаар захирамжаар "Тэмээний үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх, тэмээний соёлыг сурталчлах арга хэмжээнд 3,780,000 төгрөг, А/45 дугаар захирамжаар "Хонгор овоо хайрхны тахилгын арга хэмжээнд 2,860,000 төгрөг, А/59 дугаар захирамжаар "Хүүхдээ сонсох өдөр" арга хэмжээнд 1,879,350 төгрөгийн нэхэмжлэхийг бөөн дүнгээр үүсгэсэн байна.	1	8.5					1	8.5				
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татварыг 373,572.98 төгрөг, Галт зэвсгийн албан татварыг 1,150,000 төгрөг, Малын тоо толгойн татварыг 29,562,348 төгрөг, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 23,959,375.20 төгрөг, Хог хаягдлын хураамж 3,429,500 төгрөг, Газрын төлбөрийг 68,192,034 төгрөгийн орлогын төлөвлөгөөг дутуу биелүүлсэн байна.	1	0.00					1	0.00				
Засаг даргын А/24 дугаар захирамжийн дагуу Олон улсын эмэгтэйчүүдийн баярын өдрийг тохиолдуулан эмэгтэйчүүдийн зөвлөлөөс ирсэн хүсэлтийн дагуу 1,000,000 төгрөгөөр 4 мөнгөн аяга, А/152 дугаар захирамжаар "Сарлагийн баярын үйл ажиллагаа"-нд 221,000 төгрөгөөр бэлэг дурсгал, 160,000 төгрөгөөр жаазтай зураг тус тус худалдан авсан байна.	1	1.3			1	1.3						
Засаг даргын 2024 оны А/44 дугаар захирамжаар Улсын бүртгэлийн хэлтсийн хүсэлтийн дагуу Бүгд найрамдах Солонгос улсад болох "Хүртээмжтэй манлайлал" сургалтад 3,000,000 төгрөгийн дэмжлэгийг Тогтвортой хөгжлийн хөтөч ТББ-руу шилжүүлсэн байна.	1	3.0			1	3.0						
Засаг даргын А/37, А/67 дугаар захирамжаар "Хөх тэнгэрийн эсгий туургатан" ХХК-тай 5,000,000 төгрөг, Засаг даргын А/54 дугаар захирамжаар "Говийн долгион мэдээллийн төв" ТББ-тай 19,900,000 төгрөгийн гэрээгээр хийсэн ажил нь баримтаар нотлогдохгүй байна.	1	24.9			1	24.9						
Нийт Дүн	**5**	**37.7**			**3**	**29.2**	**2**	**8.5**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны хуультай холбоотой зөрчил гараагүй байна.								
Дүн								
Бусад хууль, тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Бусад хууль, тогтоомжтой холбоотой зөрчил гараагүй байна.								
Дүн								